

Golobi so dobri vremenski preroki. Kedar se golobi mnogo kopljejo, smeš obilnega dežja za gotovo pričakovati.

Dopisi.

Iz Ljubljane. (Izredni občni zbor banke Slovenije.) Nazočih je bilo 60 delničarjev, ki so zastopali 1207 delnic. G. Ravnikar opr. svetovalec bere najprej v slov. jeziku poročilo opr. sveta, ki pove uzroke že večkrat omenjene naše dozrajne zgube, ki so poglavitni ti, da se voditelji sami niso spoznali pri tej trgovini, posebno da glavni ravnatelj ni imel poštenja ne volje nam koristiti, ki je pa odstranjen s podružnicami v Pragi in Pešti vred, ki so nam poglavitne zgube krive. Bilanca s koncem leta 1873 napravljena, je v 5 mesecih, ko so zdajšni opr. svetovalci banko prevzeli, še večje zgube kazala. Glavne agencije proti proviziji so se postavile za Česko v Pragi in za Moravsko v Brnu proti kaveiji. Enake se imajo napraviti za Galicijo v Levovu in za Hrvaško in Slavonijo v Zagrebu. Vaglie imamo zdaj 280.000 gld. in za 70 milijonov gld. zavarovanega. Prejšnji pravni konzulent, ki je imel 600 gld., je prenehal in zdajšni g. odvetnik Brolih ima le 5 fl. za vsako sejo. Tudi zdravilni svetovalec, ki je imel 300 gld. je prenehal in g. opr. svetovalec dr. Bleiweis opravlja zastoj to službo. Varčnost je na vsako stran vpeljana. — G. Žvanut iz Trsta stavi nujni predlog, da bi se delničarji zato odločili, da ne doplačajo, ker naša banka je zupanje doma in v drugih deželah zgubila, da pa družba, kakor je Slavija, lahko iz naše banke lepega dobička dobi in da mi našo banko Slaviji prepustimo; vsaj tudi veliko delničarjev ne bo doplačalo in svota za delovanje bi bila premala. Ta predlog, ker ni bil na dnevnem redu se ne pusti na glasovanje. G. dr. Kosta oporeka g. Žvanut-u in pravi, da zdaj ni čas o fuziji govoriti, ker mi zdaj ne dobimo nejedne banke, ki bi nam kaj dala za našo trgovino, temuč še le, ako bomo zopet na takem stališču, da lahko delamo, in to se doseže le z doplačilom. Po še nekterih burnih besedah se glasuje za predlog z doplačilom 15 %, kateri je bil po številanju glasov sprejet z večino 22 glasov. (576, proti 554.) Bog daj svoj blagoslov! Opr. svetu dobre volje ne menjka in bo tudi vse moči napel trgovino k dobremu imenu spraviti in delničarjem kolikor mogoče milostno nasproti priti, da bodo lahko doplačali. Seja je trajala cele 3 ure.

Iz Celja. (Narodno stanje — mestni zastop — pošta.) Vže davno sem si namenil natanjko popisati razmere celjskega mesta z ozirom na narodnost ter razodeti svetn, na kakovem slabem stališču je tu, v čisto slovenskem mestiču, naš napredek. Narodnjakov je tu tako malo, da jih lahko preštejemo na prstih. Dva ali trije trgovci se vštrevajo med domoljube — pa so jako omah-

ljivi in še vedno ne vedó, bi li potegnoli z nami ali z večino prebivalstva, — z nemčurji. Pri okrožnej sodnji se nahajata 2 gospoda svetovalca, koja sta znana rodoljuba, pri davkarstvu sta 2 pristava, koja se vštrevata narodnjakom, pa eden izmed nju je tudi omahljiv ter mu dopada pruska himna bolj, nego domači glasovi; mesten urad je ves nemšk, okrajno glavarstvo šteje 2 narodnjaka, potem so č. duhovniki, 2 zdravnika i dijaki. To je število narodnjakov v Celji na slovenskem Štajerskem. Slovensk jezik se rabi kot uraden jezik za slovensko dopisujoče občine le pri okrajnem glavarstvu, drugim uradom dohajajo nemški dopisi, kateri se seveda tudi nemški rešujejo.

Mesten urad je sestavljen iz takovih ljudi, ki očitno vlečejo na prusko stran ter hoté vse, kar je narodnega uničiti. Znan je vže dovolj mestni župan doktor Nekerman, kateri je dobil po protekciji svojega nemškega pristaša dr. Forekarja Franc-Jozefov redoven križec. Poleg svojega posla kot župan celjskega mesta je ob enem primar mestne bolnice — o Bog! kako pa ta bolnica izgleda! Nečistost, nerednost, slaba postrežba so tam vkorenjene i težko bi jih bilo izgnati. Primarski posel, kojega zamore, kakor je predpisano, izvrševati le izkušen doktor zdravilstva, opravlja v celjske bolnici — ranocelnik, med tem ko primar vganja politične protinarodne muhe!

Druge dolžnosti, kojih izpolnjevanje je izključljivo mestnemu uradu izporočeno, se izvršuje ali zanikerno ali pa celo ne! Ljudstvo, kar ga je namreč malopridnega, počenja, kar se mu poljubi. — Vže pred mestom zbere se vsak tržen dan tropa mestnih ljudi, ki tam kmetu, nosečemu razne stvari na trg, odkupijo vse, da blago potem trikrat dražje v mestu prodado, in temu mesto v okom priti noče.

Slak imamo tako slab, kakor se ne nahaja v nejednem mestu, ulična razsvetljava je pri nas jako neznana dobrota. Kolikokrat v letu morajo ljudje tavati ob mraku po temnih ulicah, ker se plin v svetilnah vžgati noče!

Na to vse slavní mestni odbor ne misli in politična agitacija jim gre nad vse!

Nekerman se vtika v volitve celjske okolice in tam vganja svoje nemčurske norosti.

Naj končno omenim še nekoliko o celjske pošti. Pri tem ljubeznjivem uradu ni družega nič nego nemčur. Načelnik je zagrizenec, podložniki jegovi pa trobijo v jegov rog in vsi vkup ne znajo slovenski. Vedno se bojim oddati pisma s slovenskimi napisi, brez nemške opazke, ker je prav naravno mogoče, da pismo ne dojde do svojega kraja. Nadejamo se, da, kedar bo postala tukajšna pošta cesarska, kar je v kratkem pričakovati, bo ravnateljstvo nam dalo takove uradnike, kakoršni imajo biti po slovenskih krajih in ne take, ki slovenskega jezika niti ne znajo!

Takih in enacih nadlog naštel bi še mnogo, pa naj bode dovolj, ker bralci vže iz teh

vrstie lahko razvidijo, da ima celjsko mesto malo prednosti, nasprotno pa sto i sto pomanjkljivosti!

Iz Goriškega. (Letina.) Skoraj povsod se hvalijo, da letos ne bomo stradali. To je tudi resnica. Sicer pa ni povsod enako. V nekterih krajih bo tudi pomanjkanje. Vina bo še precej, posebno po Brdih in okolici; pšenica se je tudi dobro obnesla po Furlaniji, tudi ječmena, ovsa, itd., pravijo so dokaj pridelali. Turšica po nekterih krajih je lepa. — Dež tukaj nam ni tujec, vsaki božji dan skoraj preliva v enomer.

Po Brdih, bodo začeli lupiti in žveplati češplje (slive), kakor je to vsakoletna navada.

Iz Maribora. (Policaji na noge — sleparjev „šikerjev“ loviti!) Po našem mestu se klatijo možiceljni, lepo gospodski oblečeni. Pod snažno suknjo pa nosijo omazano srce. Živijo se s tem, da ljudi, pri katerih denarjev slutijo, na kartanje zvabije in potem v sleparski igri ogulijo. Ako hočejo koga vloviti, tedaj se mu pridružijo ne vsi na edenkrat. Marveč naj poprej se mu le eden na priličen način bližati skuša n. p. povabi ga na „masle vina“ ter ga malo napoji. In zdaj se v krčmi pridruži drugi potem tretji, četrti tovarš. Zdaj začnejo kartati. Vendar sploh tako igrajo, da oni, katerega namenijo guliti, iz prva dobiva, dokler ne začne prav srčno in živahno igrati. No, in zdaj je že jibov. Sleparji, med seboj porazumljeni, nesrečnika kmalu položijo na suho — potem pa naglo iz hiše potegnejo. Navadno blizo že voz pripravljen stoji, da hitro pete poberejo. Policaji, li spite? V Pobrzihih vsak otrok v o tem kaj povedati. Pobrški kmet F. F. se sam hvali, kako dober „služ“ da je, take sleparje voziti. — Navadno ime jim je: „šikarji.“

Iz Babinec. (Toča — mlatilnice — železnica — hranilnica). V saboto 15. avg. je toča potrla poljske pridelke. Prišla je okoli 1/2 4 ure od sv. Jurja na Šavnici ter je klestila po Volčji vesi, Logaroveih. Grabah, po Lukaškem, Šalinskem, Babinskem, Cvenskem in Mutarskem polji prek Mure na Oggersko. Škoda je naredila veliko, posebno na hajdinah. Na Grabah, kakor slišimo, preluknjala je celo tikve. Padala je 1/4 ure, debela kakor naj debelejši orehi.

Mlatilnice je v Ljutomeru 5, in sicer 2 parni in 3 ročne. Oboje pošiljajo tudi po vseh. Ljudem se parne posebno dopadajo. Dela imajo zmiraj veliko.

Železnična proga Radgona-Ljutomer-Ormuž je nedavno izmerjena. Nekteri se je veselijo, drugi po sovražijo, zlasti oni, kojim bo zemljo prerežala.

Letos ustanovila se je v Ljutomeru tudi branilnica, pa kolikor nam je znano, slabo napreduje, ker je ljudstvu založnica bolj na roke.*

Od spodnje Pesnice. (Toča). Včeraj 1/2 4 je sem od Studeničke gore huda nevihta prihrula;

*) Prosimo večkrat kaj!

Vred.

Priloga „Slov. Gosp.“ k št. 26.

strašna toča se je vsipala, ko oreh debela. Prvlje, ko v četrt uri je po polji vse požela, in po vinogradih, še od mraza in smoda ostale paperke pobrala; in tudi sadje, kar ga je bilo potokla. Turšica še se je nekoliko obranila.

Romarji, ki so na Jezero hodili, so pravili, da jih je toča pod Bočem v Studenicah dobila, in kako so videli, je zmirom klestila naprej proti Ptui; tu je prekoračila Dravo, in dalje proti Mari razsajala, — v širini do 2 uri. — Med Dravo in Muro so najbolj zadete: Meniška fara v Ptui, sv. Lovrenc v Slov. gor. Polenshak, mala Nedelja, sv. Tomaž; — deloma tudi, kakor slišimo: sv. Juri, sv. Križ in Ljutomer. Vina bo skopo, pa tudi kruha; denarja pa celo ne.

Iz Konjic. (Nesrečna smrt — sijajni pogreb g. Rozmana) Plakaj cerkev Lavantinska, žaluj mati Slovenija, kajti nemila smrt si je letos izbrala vayne najvrednejše sinove in hiti svojo žrtev pobirati. Zguba za zgubo, druga od druge bridkejša!

Niso se še utolažila naša sreca nad zgubo Oroslava Cafa, in že se nam naznanja nenadna smrt visoko častitega g. **Jožefa Rozmana**, častnega korarja Lavantinske škofije, dekana Konjskega, ki je bil ljubljenec svojih faranov, biser duhovščine, steber slovenske domovine, iz kratka mož, kakor jih sedanji svet malo šteje.

V sredo 12. avgusta zjutraj okoli 7. ure so se g. Rozman od doma podali, svojega soseda in prijatelja, g. župnika J. Hašnika v St. Jurji, obiskat. Kočijaša niso vzeli seboj; hoteli so sami voziti. Že med potom so ljudje opazovali, da voznja ne gre za vsem po redu, menda mlad konj ni bil vaje takega voditelja. Ko se ob 9. uri mimo Vojnika in sicer že unkraj cerkve pripeljajo, vidi pri cesti stanujoč sedlar, da je voz v diru preveč na stran krenil. Kolo zadene v steber, ki telegrafni drot nosi in vsled tega se oje zlomi. Zdajci se konj splaši in se v tek poda, v tem hipu pa se tudi vajeti nekako zapletejo, in gospodu nagloma iz rok zmuznejo. Konja ni bilo več mogoče držati, tedaj skočijo gospod iz voza, pa tako nesrečno, da z glavo ob trdi cestni tlak trešijo. Obležali so brez zavesti, ktera se potem ni več povrnila; na glavo so bili tako hudo udarjeni, da je iz ust, nosa in ušes kri tekla. Konja z na pol razbitim vozom so še le pri Škofji vesi ljudje ustavili.

Pomoč je hitro pripravi. Pošljejo po vojniškega zdravnika in naznanijo oudotnim duhovnikom, da so nek duhovni gospod v nesrečo prišli. Ko se vojniški župnik g. M. Lah s svojo kočijo do mesta nesreče pripeljal, da bi ranjenega gospoda v farovž spravili, najde svojega prijatelja R. v krvi. Že so jih bili v bližnjo hišo prenesli. Zdravnik prepove jih dalje prenašati; po njegovem nasvetu se pokliče še eden zdravnik iz Celja in se ob enem nesreča naznani gg. kaplanom v Konjice. Oba zdravnika sta takoj izrekla, da je malo upanja, da bi pri življenju ostali; zato jih

v sv. poslednje olje denejo, ob 12. ure so svojo dušo izdihnili, 62 let stari.

Ko prihiiti iz Konjic jihov duhovski pomočnik g. J. Voh, ga že čaka žalostno opravilo, svojemu g. župniku mrtvaško trugo omisliti, da jih potem v njej v Konjice nazaj pelja.

Ko je bila truga (iz cinka) pripravljena, so jih vzdignili vojniški tržani. Šest duhovnikov in množica ljudstva, tržani večidelj vsi, pa tudi okoličani so jih v sprevedu spremili skoz trg do kapelice takraj trga. Ondi so trugo položili na voz in sta jih 2 duhovna še dalje do Konjic spremljala.

Tukaj pa so zunaj že zbrani bili Konjičani, ki so svojemu ljubljenu dušnemu pastirju pri taki žalostni vrnitvi proti prišli. Bili ste med zbranimi tudi mladi princesinji, Windischgrätzovi, ki ste vencev prinesle in jih na trugo pripele. Najveljavniši možje so konje izpregli, in sami voz peljali. Ko gre spreved skoz trg, so na enkrat vsa okna bila razsvitljena. Tako so pokazali vrli Konjičani svojo ljubezen in svoje spoštovanje do svojega nadžupnika. Ali to je bil le začetek.

Drugi den je odbor ondanjega okrajnega zastopa skupno prinesel krasen venec z dragocnim svilnim trakom in napisom in ga položil na mrtvaški oder. Ravno tako občinski zastop. Iz rotovža pa je plapolala velika črna zastava opletena z lavorjovcem vencem.

K pogrebu se je v petek zjutraj ob 10. snidilo iz 10 dekanij 53 duhovnikov, med njimi preč. g. kanonik Kosar, g. opat celjski Vrečko, in častni korar Novocerkovski g. Fr. Juvančič. Milostljivi g. knezoškof Lavantinski so telegrafično, Krški pa pisмено naznanili zbranim duhovnikom svoje obžalovanje. Ljudstva se je vse trlo. Dasiravno je cerkev velika, niso imeli vsi prostora.

Spreved so vodili celjski opat iz farovža črez trg v farno cerkev. Genljivo je bilo, kako so vsi tržani brez izjeme s solznimi očmi zbrani čakali, da so se sprevedu pridružili. Genilo nas je v srea, da je tudi vsa knezova (Windischgrätz-ova) rodovina, ki po letu tukaj biva, v žalost vtopljena za trugo šla; ali najbolj genljivo bilo je, ko se je stara kneginja, ktera zavoljo starosti več hoditi ne more, na majhnem na kolesca narejenem stolu, z venceem v rokah — za trugo peljati dala. —

Glasi jok je sprejel trugo, ko so jo v cerkev prinesli. Po končanih mrtvaških molitvah stopijo preč. g. kan. Kosar na prižnico, novo, v gotičnem slogu postavljeno, a ne še dodelano. Ta prižnica je zadnje delo Rozmanove neutrudljive darežljivosti, in je prvokrat služila, jim v slovó. Nihče ni mogel solz zdržati, ko so g. govornik omenivši jih pobožno, da, sveto življenje, in jih za sluge za svojo faro pa tudi za celo slovensko domovino nam pokazali, kakšnega moža smo zgubili!

Po pejti veliki meši, ktero so služili g. opat, smo spremljali truplo rajnega gospoda na pokopališe pri sv. Ani. Ondi so jim gg. učitelji in pevci žalostinko zapeli. Truplo njihovo počiva v raki,

pod zvonikom napravljeni, duša pa, tako smemo zaupati, že uživa plačilo svojih dobrih del. Njih spomin bo pa tudi vernim ovčicam Konjiškim nepozabljiv ostal na stoletja.

Zahvala.

Vsem, kateri so našemu visokočestitemu, nepozabljivemu g. nadžupniku **Jožefu Rozmanu** od tiste ure, ko so tako nesrečno raz voza padli, do groba toliko ljubezni in sočutja skazovali, ginjenim srcem najiskrenejšo zahvalo izrekata

V Konjicah dne 17. avgusta 1874.

J. Voh, J. Skuhala,
kaplana.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Blizo 100 novih volitev smo to leto morali imeti, ker so stari poslanci odstopili. To kaže, da so se z volilci vred naveličali. —

V ponedlek 24. avg. bo v viteški dvorani breškega grada volitev novega deželnega poslanca. Po silnem rogovilenji, o katerem od ondot slišimo, soditi moramo, da utegne g. Snidršič zmagati. To pa tem bolj, ker Slovincem pomanjkuje potrebné edinosti. Kajti že prvi ponudnik g. Stadler se je tako čudno oglasil, da je splašil vse slovenske narodnjake, ki mislijo, da zdajna ustava, zdajna šolska postava z novimi verskimi postavami vred, nikakor ne sodi za verne katoliške Slovence in Avstrijane. Omenjeni gospod je se oglasil izključljivo kot kandidat mladostenske liberalne, in ustavoverne stranke.

Takisto je storil po odstopu Stadlerja nov kandidat, g. Lenček. Tudi ta je kandidat samo ljubljanskih, slovenskih liberalcev in ustavakov. Tedaj pa ga tudi naj volijo sami. Mi se ne vtikamo v to volitev!

Sicer s tem le posnemamo v Brešcih, kar so slovenski liberalci delali lani v Mariboru. Ti so namreč v „Slov. Narodu“ razglasili, da se ne udeležujejo pri volitvi g. Pajk-a, ki pa je vendar bil vsled porazuma sprejet in proglašen tudi od centralnega odbora liberalnih Slovencev.

Na Ogerskem so ta teden sklenoli seje državnega zbora, ki svojega naj važnišega dela ni dokončal. Novi volilni red pride še enkrat v razpravo. Novo izvoljen srbski patrijarh Ivačkovič je od cesarju potrjen.

Po Českem, posebno v Pragi, se močno pripravljajo na sijajn sprejem cesarja.

Vnanje države. Te dni se je mnogo govorice po svetu razneslo. Tako zdaj mnogo govorijo o neki pogodbi Avstrije z ruskim cesarstvom. Av-